

Dosarul nr. 2ra-1902/21
2-19080121-01-2ra-25112021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. R. Berdilo)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, I. Secieru, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

12 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Victor Burduh
Mariana Pitic

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Curăraru Larisa împotriva Societății pe Acțiuni „Termoelectrica”, intervenient accesoriu Societatea pe Acțiuni „Termocom”, în procedura falimentului, cu privire la încasarea salariului restant și a penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, a fost casată parțial hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, fiind pronunțată în partea casată o hotărâre nouă,

constată:

La data de 27 februarie 2019, Curăraru Larisa a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Termoelectrica”, intervenient accesoriu SA „Termocom”, în procedura falimentului, cu privire la încasarea salariului restant și a penalității, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin ordinul SA „Termocom” nr.148-p din 04 aprilie 2011, a fost concediată conform art. 86 alin. (1) lit. c) din Codul muncii, în legătură cu reducerea de personal. La 01 iulie 2011, s-a adresat în judecată cu o acțiune împotriva SA „Termocom” prin care a solicitat anularea ordinelor nr. 18 din 19 ianuarie 2011, nr. 21 din 21 ianuarie 2011 și nr. 148-p din 04 aprilie 2011, restabilirea în funcția deținută până la concediere și încasarea salariului pentru absență forțată la muncă.

A menționat că prin hotărârea din 21 aprilie 2015 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, acțiunea sa a fost respinsă. Prin decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, irevocabilă la 30 martie 2016, a fost casată hotărârea din 21 aprilie 2015 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care au fost anulate ordinele nr.18 din 19 ianuarie 2011, nr. 21 din 21 ianuarie 2011 și nr.148-p din 04 aprilie 2011, a fost restabilită în funcția deținută anterior de șef al Secției secretariat și s-a încasat din contul SA „Termocom” despăgubirile pentru absența forțată de la muncă cu titlu de salariul reținut în mărime de 385 050 de lei, penalitățile de întârziere a plății salariului pentru perioada 05 aprilie 2011 – 25 noiembrie 2015 în sumă de 10 895,97 lei și prejudiciul moral în mărime de 12 860 de lei.

Reclamanta a susținut că în baza deciziei instanței de apel, a fost eliberat titlul executoriu nr. 2a-2841/15 din 25 noiembrie 2015, însă, în acesta nu s-a indicat despre faptul că SA „Termoelectrica” este succesorul de drept al SA „Termocom”. Astfel, atât SA „Termocom”, cât și SA „Termoelectrica”, au refuzat executarea deciziei din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, prima invocând că se află în perioada de lichidare, iar, SA „Termoelectrica” a menționat că nu este succesor al drepturilor și obligațiilor SA „Termocom”.

A declarat că la 27 aprilie 2016 s-a adresat la executorul judecătoresc, iar, la 03 mai 2016 a depus o cerere prin care a solicitat introducerea dispozițiilor omise în titlul executoriu. Prin încheierea din 02 iunie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, s-a dispus înlocuirea debitorului SA „Termocom”, în procedura falimentului cu succesorul în drepturi și obligații SA „Termoelectrica” și s-a respins solicitarea privind reintroducerea dispoziției cu privire la restabilirea la serviciu. La data de 21 iunie 2016 încheierea nominalizată a devenit irevocabilă.

Ulterior, executorul judecătoresc Valentina Anghel a emis încheierea nr. 011-349/16 prin care a propus debitorului SA „Termoelectrica” să execute în termen de 15 zile titlul executoriu nr. 2a-2841/15 din 25 noiembrie 2015 emis de Curtea de Apel Chișinău. La data de 01 martie 2017 Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani prin încheiere a dispus înlocuirea debitorului SA „Termocom” cu succesorul SA „Termoelectrica” în procedura de executare a documentului executoriu nr.2 a-2841/15.

Curăraru Larisa a relatat că la 26 octombrie 2016 executorul judecătoresc Valentina Anghel a depus o cerere prin care a solicitat explicarea modului și ordinii de executare a deciziei din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău, iar, prin încheierea din 05 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a confirmat faptul că executarea documentului executoriu eliberat în baza deciziei Curții de Apel Chișinău nr. 2a-2841/15 din 25 noiembrie 2015, se va efectua de către succesorul în drepturi al SA „Termocom” - SA „Termoelectrica”.

A subliniat că la 10 ianuarie 2018, documentul executoriu a fost executat, însă, fără restabilirea la locul de muncă.

A indicat că la 21 noiembrie 2017, s-a adresat la executorul judecătoresc cu cerere de calculare a dobânzii de întârziere. Prin încheierea din 19 ianuarie 2018 executorul judecătoresc a dispus încasarea de la SA „Termoelectrica” în beneficiul reclamantei a dobânzii de întârziere a executării ce decurge din documentul executoriu nr.

2a-2841/15. La 05 februarie 2018, pârâta a contestat încheierea executorului judecătoresc nr. 011-942/18 din 19 ianuarie 2018 privind calcularea dobânzii de întârziere, contestație ce a fost respinsă prin încheierea din 02 mai 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Reclamanta a notat că, drept urmare a cererilor din 10 iunie 2016, 08 iulie 2016 și 21 noiembrie 2017, adresate instanței de fond, a obținut un supliment la titlul executoriu nr. 2a-2841/15 privind restabilirea la serviciu, iar, la data de 04 mai 2018 s-a adresat la conducerea SA „Termoelectrica” cu o cerere privind restabilirea la serviciu în funcția deținută anterior concedierii (șef secția secretariat), indicând că este posibilă încheierea unei tranzacții de împăcare conform art. 90 din Codul muncii, cu achitarea a 10 salarii medii lunare și acordarea concediilor pe anii 2011-2018, cu achitarea îndemnizațiilor prevăzute de lege. SA „Termoelectrica” a refuzat și i-a comunicat că urmează să se adreseze către SA „Termocom”.

A afirmat că la 06 decembrie 2018 a fost restabilită de SA „Termoelectrica” în funcția deținută anterior concedierii - șef secția secretariat. La 22 februarie 2019 a primit adeverința privind salariul mediu lunar, care constituie 4635,40 de lei, astfel că potrivit calculului efectuat, salariul restant pentru absența forțată de la serviciu pentru perioada 26 decembrie 2015 - 06 decembrie 2018 constituie suma de 169 655,64 de lei, iar, penalitatea pentru neachitarea în termen a salariului constituie 215 372,04 lei.

Specifică că penalitatea în sumă de 28873,91 lei, a fost calculată pentru perioada 26 decembrie 2015-17 august 2017 în mărime de 0,1 %, iar, penalitatea în sumă de 186 498,13 lei a fost calculată pentru perioada 19 august 2017 - 06 decembrie 2018 în mărime de 0,3 %.

Curăraru Larisa a solicitat încasarea de la SA „Termoelectrica” a salariului restant în sumă de 169 655,54 de lei, penalității în sumă de 215 372,04 lei pentru perioada 26 decembrie 2015 - 06 decembrie 2018 și repararea prejudiciului moral în sumă de 100 000 de lei (f.d. 68-71, volumul I).

Prin hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, a fost respinsă acțiunea ca fiind tardivă în partea încasării salariului și penalității pentru perioada 26 decembrie 2015 - 27 februarie 2016, iar, acțiunea în partea încasării salariului și penalității pentru perioada 28 februarie 2016 – 06 decembrie 2018 și reparării prejudiciului moral, a fost admisă parțial. S-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul Larisei Curăraru salariul restant în sumă de 155 749,34 de lei, penalitatea de întârziere în mărime de 214 927,05 lei, prejudiciul moral în mărime de 4635 de lei, în total 375 311,39 de lei. S-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 11 259,34 de lei. Pretenția reclamantei Curăraru Larisa privind repararea prejudiciului moral în sumă de 95 365 de lei, a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 10 iulie 2020, SA „Termoelectrica” a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 11 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru în partea admiterii acțiunii și emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

Prin decizia din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SA „Termoelectrica” și a fost casată hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea încasării salariului restant în sumă de 155 749,34 lei, penalității de întârziere în sumă de 214 927,05 lei, cheltuielilor de judecată, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri, prin care s-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul Larisei Curăraru salariul restant pentru perioada 28 februarie 2016 - 06 decembrie 2018 în sumă de 153 895,28 de lei și penalitatea de întârziere în sumă de 83 103,45 de lei. S-a încasat de la SA „Termoelectrica” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 7109,96 de lei. În rest, hotărârea din 11 iunie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru a fost menținută.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, deși prin decizia din 25 noiembrie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost dispusă restabilirea Larisei Curăraru în funcția de șef secția secretariat, totuși, aceasta a fost restabilită în funcție abia la 06 decembrie 2018 în temeiul ordinului SA „Termoelectrica” nr. 1350-p din 06 decembrie 2018, fără însă a-i fi achitat salariul pentru perioada absenței forțate de la muncă. Iar, conform ordinului nr.1 73p/02 din 19 decembrie 2018 cu privire la încetarea contractului individual de muncă, Curăraru Larisa a demisionat din funcția de șef secție secretariat din data de 19 decembrie 2018 din proprie inițiativă.

Astfel, instanța de apel a conchis că pretențiile Larisei Curăraru cu privire la încasarea salariului restant și penalității pentru perioada 28 februarie 2016 - 06 decembrie 2018, sunt justificate parțial, fiind necesară încasarea de la SA „Termoelectrica”, în calitate de succesori în drepturi și obligații a SA „Termocom”, a salariului restant pentru perioada 28 februarie 2016 - 06 decembrie 2018 în sumă de 153 895,28 de lei, precum și a penalității de întârziere în sumă de 83 103,45 de lei, calculată pentru 180 de zile.

La data de 30 septembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, administratorul SA „Termoelectrica”, Veaceslav Eni, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral, cu încasarea din contul intimatei Larisa Curăraru a tuturor cheltuielilor de judecată aferente examinării cauzei în instanțele judecătorești.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel a fost adusă la cunoștința SA „Termoelectrica” la data de 24 septembrie 2021, când reprezentantul acesteia a luat cunoștință de materialele cauzei, fapt confirmat prin semnătura pe coperta dosarului.

A indicat că hotărârile instanțelor ierarhic inferioare sunt neîntemeiate și contradictorii, or, deși instanțele au constatat că succesiunea în drepturi a survenit pentru SA „Termoelectrica” la data de 30 mai 2017, totuși, sumele au fost încasate începând cu 28 februarie 2016. Astfel, instanțele au ignorat faptul că, potrivit materialelor procedurii de executare, obligația de restabilire a intimatei, precum și de încasare a sumelor, a aparținut în exclusivitate SA „Termocom” și nu SA „Termoelectrica”.

Consideră că pretențiile pentru perioada precedentă datei de 30 mai 2017 nu sunt

imputabile SA „Termoelectrica” și urmează a fi respinse, or, aceasta nu era parte în relațiile juridice-litigioase dintre Curăraru Larisa și SA „Termocom”, fapt confirmat însăși de către intimată. Iar, încheierea contractului de vânzare-cumpărare din 21 noiembrie 2014 a subansamblului funcțional al SA „Termocom” în procedura falimentului, nu are drept efect preluarea de către cumpărător a datoriilor vânzătorului, cu excepția situațiilor de succesiune în drepturi și obligații expres prevăzute în art. 2 alin. (2), (3), (4) și (5) din Legea privind unele măsuri referitor la procedura falimentului S.A „Termocom” nr. 188 din 28 septembrie 2014.

A notat că în temeiul pct. 4.3.1 al contractului, concomitent cu semnarea actului de predare-primire a subansamblului funcțional, vânzătorul va preda cumpărătorului în original carnetele de muncă, contractele individuale de muncă indicate în Anexa nr. 4 la prezentul contract, precum și dosarele personale ale salariaților cu ordinele ce vizează activitatea de muncă a acestora. Punctul 4.10 al contractului de vânzare-cumpărare din 21 noiembrie 2014 prevede că contractele individuale de muncă, precum și orice alte acte juridice care confirmă raporturile de muncă cu salariații vânzătorului, indicați în Anexa nr. 4 la prezentul contract, își păstrează valabilitatea, iar, cumpărătorul devine succesor al drepturilor și obligațiilor vânzătorului în calitate de angajator la data încheierii contractului. La data încheierii contractului, cumpărătorul de comun cu vânzătorul va informa salariații despre faptul încheierii prezentului contract și transmiterea drepturilor și obligațiilor angajatorului prin succesiune către cumpărător.

A mai indicat că în conformitate cu pct. 5.2 al contractului, cu titlu de excepție, vânzătorul va întreprinde fără acordul cumpărătorului toate actele ce țin de achitarea creditorilor curenți ale masei conform Legii insolvenței nr.149/2012, salariaților ale căror obligații au apărut până la data încheierii contractului. Prin pct. 7.2.8, 7.2.9 și 7.2.10 ale contractului, SA „Termocom” a declarat și a garantat SA „Termoelectrica” că contractele individuale de muncă cu salariații vânzătorului, indicați în anexa nr. 4 la prezentul contract sunt legale și valabile. Informația cu privire la salariații vânzătorului, indicați în Anexa nr. 4 la contract este corectă și completă, nu există alți salariați ai vânzătorului, decât cei indicați în Anexa nr. 4 la contract.

Recurentul a afirmat că, și-a îndeplinit toate obligațiile sale contractuale și legale la data încheierii contractului cu privire la fiecare salariat.

La data de 25 noiembrie 2021, copia recursului a fost expediată în adresa Larisei Curăraru și SA „Termocom” (f.d. 156, 158 volumul II), cu înștiințarea despre depunerea referinței.

Prin referința depusă la 15 decembrie 2021, Larisa Curăraru a solicitat considerarea recursului ca inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de SA „Termoelectrica”, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 433 lit. b) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care, recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei denotă că la 27 aprilie 2021 a fost pronunțat dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău (f.d. 95, volumul II).

Potrivit scrisorii de însoțire nr. 10311, la 02 iunie 2021 copia deciziei motivate a instanței de apel a fost expediată în adresa SA „Termoelectrica” (f.d. 111, volumul II), lipsind date cu privire la recepționarea acesteia.

La data de 30 septembrie 2021 administratorul SA „Termoelectrica”, Veaceslav Eni, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe în partea admiterii acțiunii și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă integral, cu încasarea din contul intimatului Larisa Curăraru a tuturor cheltuielilor de judecată aferente examinării cauzei în instanțele judecătorești.

În cererea de recurs, administratorul SA „Termoelectrica” a menționat că decizia instanței de apel a fost adusă la cunoștința societății la data de 24 septembrie 2021, când reprezentantul acesteia a luat cunoștință de materialele cauzei, fapt confirmat prin semnătura pe coperta dosarului.

Analizând circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, or, deși la materialele cauzei lipsesc date cu privire la recepționarea deciziei de către recurent, ultimul urma să depună diligența necesară și, în cazul în care nu a primit decizia motivată, să se adreseze, într-un termen rezonabil, la instanța de apel cu solicitarea de a-i fi eliberată copia actului judecătoresc.

Astfel, recurentul nu a explicat care au fost motivele din care a solicitat comunicarea deciziei abia la 24 septembrie 2021, adică peste 5 luni de la emiterea deciziei, cu atât mai mult că a fost înștiințat legal despre data și ora ședinței de judecată din 27 aprilie 2021 (f.d. 92, volumul II).

De asemenea, se reține că decizia motivată din 27 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul național al instanțelor la data de 16 iunie 2021.

Prin urmare, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul a fost declarat de către SA „Termoelectrica” cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434 din Codul de procedură civilă, fiind depus peste 5 luni după emiterea actului judecătoresc.

În această ordine de idei, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție apreciază cu certitudine că, contestarea actului judecătoresc cu depășirea intervalului de timp menționat demonstrează atitudinea neglijentă a recurentului față de drepturile procedurale conferite de legislația națională.

Pe cale de consecință, examinarea unui recurs depus cu omiterea termenului de declarare, împotriva unei hotărâri definitive ar avea un efect incompatibil cu principiul securității raporturilor juridice, garantat de articolul 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și ar încălca dreptul intimitei la un proces echitabil.

Relevantă în acest aspect este hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată în cauza Ponomaryov contra Ucrainei (cererea nr. 3236/03, 03 aprilie 2008), în conținutul căreia Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că, deși, în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Curtea a admis că, revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termen de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, indică Curtea, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință. În toate cazurile, instanțele interne ar trebui să verifice dacă motivele de repunere în termen ar putea justifica o ingerință în principiul autorității de lucru judecat.

Astfel, din considerentele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de SA „Termoelectrica”, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (1) și (2), 433 lit. b) și 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

dispune:

Recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Victor Burduh

Mariana Pitic